

2.6. Regionkommittén uppmanar kommissionen att dra in de lokala och regionala myndigheterna i utformningen och genomförandet av "bästa praxis". ReK anmodar konkret kommissionen att som ett led i sin benchmarking närmare analysera hur arbetsfördelningen mellan marknaden och offentliga myndigheter samt arbetsfördelningen mellan offentliga myndigheter påverkar näringspolitikens effekter. På så sätt kan man avgöra vilka uppgifter i näringspolitiken som marknaden

kan lösa bättre än det offentliga, däribland regionala myndigheter.

2.7. Regionkommittén rekommenderar slutligen att relevanta delar av det årliga arbetsprogrammet, den utvärdering som skall göras efter halva tiden (år 2003) samt den slutliga utvärderingsrapporten översänds för yttrande till Regionkommittén.

Bryssel den 21 september 2000.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om "Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Agera lokalt för sysselsättningen — En lokal dimension i den europeiska sysselsättningsstrategin"

(2001/C 22/05)

BAKGRUND

Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: "Agera lokalt för sysselsättningen — En lokal dimension i den europeiska sysselsättningsstrategin", (KOM(2000) 196 slutlig).

Kommissionens beslut av den 7 april 2000 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende.

Presidiets beslut av den 17 april 2000 att utarbeta ett yttrande i detta ärende och att ge utskott 6 — sysselsättning, ekonomisk politik, inre marknaden, industri, småföretag — i uppdrag att utarbeta kommitténs yttrande.

Regionkommitténs yttrande om "Förslag till rådets förordning (EG) om allmänna bestämmelser för strukturfonderna" som antogs av kommittén den 17 september 1998 (CdR 167/98 fin)⁽¹⁾.

Regionkommitténs yttrande om "Meddelande från kommissionen: Riktlinjer omsätts i praktisk handling: De nationella handlingsplanerna för sysselsättning" och "Meddelande från kommissionen — Förslag till riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik 1999" som antogs av kommittén den 19 november 1998 (CdR 279/98 fin)⁽²⁾.

Regionkommitténs yttrande om "Kommande riktlinjer för gemenskapens ekonomiska politik" som antogs av kommittén den 19 november 1998 (CdR 110/98 fin)⁽³⁾.

⁽¹⁾ EGT C 373, 2.12.1998, s. 1.

⁽²⁾ EGT C 51, 22.2.1999, s. 59.

⁽³⁾ EGT C 51, 22.2.1999, s. 63.

Regionkommitténs yttrande om "De territoriella sysselsättningspakternas innehåll och deras inverkan på strukturpolitiken" som antogs av kommittén den 3 juni 1999 (CdR 91/99 fin)⁽¹⁾.

Regionkommitténs yttrande om "Rapporten från arbetsgruppen för enklare företagsvillkor (BEST-gruppen)" och "Kommissionens meddelande: Att främja företaganda och konkurrenskraft — Kommissionens svar på rapporten från BEST och dess rekommendationer" som antogs av kommittén den 3 juni 1999 (CdR 387/98 fin)⁽²⁾.

Regionkommitténs resolution om "En europeisk sysselsättningspakt" som antogs av kommittén den 2 juni 1999 (CdR 156/99 fin)⁽³⁾.

Regionkommitténs yttrande om "Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: De europeiska företagens konkurrenskraft i samband med globaliseringen — stimulansåtgärder" som antogs av kommittén den 18 november 1999 (CdR 134/99 fin)⁽⁴⁾.

Regionkommitténs yttrande om "Förslag till riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik år 2000" som antogs av kommittén den 18 november 1999 (CdR 360/99 fin)⁽⁵⁾.

Regionkommitténs resolution om "Genomförandet av den europeiska sysselsättningsstrategin" som antogs av kommittén den 12 april 2000 (CdR 461/99 fin)⁽⁶⁾.

Det utkast till yttrande (CdR 187/2000 rév. 1) som antogs enhälligt av utskott 6 den 30 juni 2000 (Föredragande: Mercedes Bresso, I-PSE).

I linje med kommissionens avsikt att med detta meddelande inleda en bred diskussion, som inte bara skall pågå inom de EU-institutioner som meddelandet är riktat till utan även i ett vidare sammanhang, avser Regionkommittén att stödja anordnandet av flera seminarier över nationsgränserna där det tema som behandlas i meddelandet kommer att diskuteras ingående.

Resultatet av den samrådsprocess som inleddes i april 2000 på gemensamt initiativ av Europeiska kommissionen och Regionkommittén kommer att avslutas i samband med en konferens i Strasbourg anordnad av det franska ordförandeskapet, där initiativet utvärderas och kommissionen presenterar resultaten av rådfrågningen och sina framtidsvisioner.

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 35:e plenarsession den 20–21 september 2000 (sammanträdet den 21 september).

1. Med hänvisning till Regionkommitténs tidigare yttranden i ämnet vill kommittén uttrycka sin uppskattning för kommissionens dokument "Agera lokalt för sysselsättningen — En lokal dimension i den europeiska sysselsättningsstrategin".
2. Regionkommittén välkomnar att kommissionen redan nu beslutat att utarbeta ett helt nytt meddelande som sammanfattning av debatten om föreliggande meddelande, och betonar att det kommande meddelandet bör innehålla konkreta åtgärder som gör det möjligt för de lokala myndigheterna att snabbt och fullt ut spela sin roll i den europeiska sysselsättningsstrategin.
3. Regionkommittén anser att det är på det lokala planet som man bäst kan utveckla samarbetet mellan de lokala myndigheterna och de lokala företagen och ekonomiska aktörerna, med målsättningen att främja sysselsättningen och utforma en samlad utvecklingsstrategi.
4. Kommittén noterar att man i kommissionens dokument använder termen "lokal" i följande två olika betydelser:
 - a) I den ena betydelsen används termen för att beteckna att man skall "agera lokalt" för att skapa sysselsättning och för att göra befintliga arbeten mer kvalificerade, vilket understryker att det är just genom att agera lokalt (genom utbildning, lokalt utvecklings-samarbete, stimulansåtgärder för företagande, utveckling av tjänster och nya yrken, aktivt främjande av lika rättigheter) som man påtagligt kan förbättra möjligheterna till sysselsättning för den del av lokalbefolkningen som drabbats av arbetslöshet.

(1) EGT C 293, 13.10.1999, s. 1.

(2) EGT C 293, 13.10.1999, s. 48.

(3) EGT C 293, 13.10.1999, s. 70.

(4) EGT C 57, 29.2.2000, s. 23.

(5) EGT C 57, 29.2.2000, s. 17.

(6) EGT C 226, 8.8.2000, s. 43.

- b) I den andra betydelsen används termen som ett uttryck för Europeiska unionens intentioner att stödja lokala sysselsättningsinitiativ.
5. Regionkommittén framhåller att de lokala myndigheternas faktiska möjligheter att agera effektivt är beroende av att det upprättas modeller för mellaninstitutionella kontakter som stöder sig på subsidiaritetsprincipen, en princip som kommissionens meddelande är starkt inspirerat av.
6. Regionkommittén är övertygad om att de lokala myndigheterna inom EU vill verka för en förstärkning av initiativ och projekt (som i och för sig redan är talrika) avsedda att skapa fler arbetstillfällen och nya former för sysselsättning samt varaktiga och kvalificerade arbetstillfällen. Detta är en stor utmaning för de lokala myndigheterna. De har därför förbundit sig att lösa denna uppgift tillsammans med unionens institutioner och medlemsstater, medvetna om att konkreta åtgärder som leder fram till en sysselsättningsökning är beroende av ett effektivt samarbete mellan alla sociala, ekonomiska och politiska organ.
7. Regionkommittén framhåller att Europeiska unionens sysselsättningsmål inte kan vara annat än full sysselsättning, vilket skall förstås som ett formellt åtagande av alla institutioner att verka för att alla medborgare verkligen skall kunna åtnjuta sin rätt till arbete.
8. I detta sammanhang vill ReK påpeka att de lokala myndigheternas ansvarsområden och närhet till invånarna och deras behov innebär att de är den idealiska samarbetspartnern — en förutsättning för att den europeiska sysselsättningsstrategin skall lyckas.
9. Regionkommittén hänvisar till och stöder den kampanj som lanserats av CEMR i och med antagandet av stadgan "Lokala åtgärder för sysselsättningen" och genom vilken den politiska debatten om sysselsättningen främjas i alla regionala och lokala församlingar.
10. Regionkommittén framhåller, och hänvisar därvid till sitt yttrande om "Förslag till riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik år 2000", att de lokala och regionala myndigheterna spelar en unik dubbelroll när det gäller att skapa sysselsättning. Först och främst bidrar de genom att arbeta i partnerskap med lokala parter och expertgrupper till att skapa förutsättningar för nya arbetstillfällen, och dessutom främjar de aktivt utvecklingen av företag genom lokala ekonomiska strategier.
11. Kommittén instämmer därför med vad som framförs i meddelandet om att de lokala och regionala myndigheternas verksamhet har stor betydelse för den lokala sysselsättningen på grund av att dessa myndigheters behörighet täcker så många olika områden, ofta med vital betydelse för tillväxtförutsättningarna, särskilt när det gäller att ta emot företag och deras anställda.
12. ReK anser det vara nödvändigt att ge de lokala myndigheterna möjlighet att agera på ett innovativt och sysselsättningsfrämjande sätt. De lokala myndigheterna kan verkligen fungera som en motor som driver den lokala utvecklingen framåt, om de har personal med rätt kompetens och lämpliga genomförandestrukturer. Att föra den ekonomiska och sysselsättningsmässiga utvecklingen framåt förutsätter dock att dessa myndigheter har den kompetens och organisation som är nödvändig för att bedöma den lokala ekonomins förutsättningar, bygga nätverk och utforma planer. Det krävs bland annat att de centrala arbetsmarknadsmyndigheternas databaser, till exempel Eures-systemet, kan konsulteras på lokal nivå, vilket är möjligt med hjälp av informationsteknik och nätverk.
13. Regionkommittén anser att två förutsättningar är väsentliga för den nya informations- och kommunikationsteknikens (IKT) utveckling med koppling till den lokala sysselsättningen: att de lokala myndigheterna själva är utrustade med och använder sig av IKT och att de offentliga myndigheterna säkerställer introduktionskurser och utbildning på detta område.
14. Regionkommittén anser därför att de instrument som Europeiska unionen ställer till de lokala och regionala myndigheternas förfogande för att främja den lokala sysselsättnings- och utvecklingspolitiken bör utvecklas och utökas, såväl inom Europeiska socialfonden, strukturfonderna, gemenskapsinitiativen och EUGFJ som genom nya instrument, som särskilt kan utarbetas inom det kommande sjätte ramprogrammet för forskning. Detta vore i linje med de riktlinjer som generaldirektoratet för regionalpolitik nyligen har antagit om innovativa åtgärder inom ERUF under 2000–2006.
15. Kommittén instämmer med kommissionen i att man måste initiera förberedande åtgärder, försöksverksamhet och efterlysa projektförslag i syfte att ta fram lyckade exempel på hur man kan utveckla nya sysselsättningskandidat strategier och försöksverksamheter på lokal nivå. Det är särskilt viktigt att
- utforma och utprova metoder för att integrera sysselsättningsdimensionen i alla lokala politikområden och för att utvärdera vilket resultat detta får för sysselsättningen,
 - integrera förfarandena så att det sociala skyddet tas till vara i den lokala utvecklingspolitiken,

- förstärka alla instrument för lokalt samarbete i fråga om utveckling och sysselsättning (lokala sysselsättningspakter, områdespakter etc.),
 - stimulera till utformning av lokala handlingsplaner för sysselsättningen.
16. Regionkommittén betonar att de lokala myndigheterna genomfört många framgångsrika projekt dels för att skapa arbetstillfällen inom det egna området men också för att öka främst långtidsarbetslösa anställbarhet under dessa år, även tack vare EU-finansiering och EU-projekt. Därför är det även i framtiden nödvändigt med offentligt stöd till sysselsättningen. Härvid får inte de självständiga löneförhandlingarna sättas ur spel och inte heller får några arbetsrättsliga skyddsföreskrifter slopas. I stället bör instrumenten för en aktiv arbetsmarknadspolitik vidareutvecklas.
17. Kommittén anser att en förteckning med betydelsefulla och särskilt förtjänstfulla initiativ borde sammanställas för att genom benchmarking bedöma de lokala och regionala myndigheternas resultat.
18. Regionkommittén understryker att subsidiaritetsprincipen bör tillämpas strikt när det gäller framtida initiativ från EU:s sida med avseende på lokala strategier för sysselsättningen. I detta sammanhang anser kommittén att det är nödvändigt att ansvaret för planering av strategier och åtgärder ligger på regionerna i samarbete med de lokala myndigheterna, medan genomförandet av program, och förslag till åtgärder och projekt, anförtros lokala myndigheter och lokala samrådsorgan, som är bättre lämpade att finna lokala lösningar på lokala problem. De lokala myndigheterna bör emellertid inte försumma en inbördes samordning.
19. I och med att relationen lönearbete/storföretag som karakteriserat ett skede av den ekonomiska utvecklingen i västvärlden förlorar sin vikt i takt med att nya företagsformer uppstår eller eget företagande i små eller mycket små firmor ökar, företeelser som har en större dynamik och som kan möta globaliseringens alla utmaningar, anser Regionkommittén att alla instrument som främjar företagande och flexibilitet skall utvecklas.
20. Kommittén anser det därför vara av avgörande betydelse att
- särskilt stärka de instrument som främjar nyföretagande, framför allt sådana som är inriktade på ungdomar, kvinnor och utveckling av ny teknik (inom ramen för nyföretagande),
 - uppmuntra utveckling av företagsskapande strukturer, i anslutning till universitet och forskningscentrum, för att underlätta nyföretagande i samband med att forskningsresultat leder till patent och för att främja de små och medelstora företagens konkurrenskraft,
 - förbättra stöd- och rådgivningsfunktionerna och utveckla systemet med bland annat "one-stop shop" (t.ex. systemet med en enda instans för produktionsföretag i Italien) i syfte att skapa en mer företagsvänlig miljö, särskilt för små- och mikroföretag,
 - vara mer uppmärksam på sysselsättningsreserver som kan kopplas till det moderna samhällets ökande behov och till ett bättre tillvaratagande av tillgångar som natur, konst och kultur samt, när det gäller livsstil, personlig hälsa och fritid.
 - särskilt stödja och utveckla åtgärder som främjar principen om lika möjligheter och möjligheten att förena familje- och arbetsliv för att öka andelen yrkesarbetande kvinnor i lokalområdet.
21. Regionkommittén instämmer i att man måste slå fast vilka möjligheter och behov som finns lokalt genom en grundlig analys av lokala förhållanden för att sedan lansera nya initiativ. På detta område finns det många utvecklingsbara idéer och möjligheter, men de olika lokala aktörerna måste agera samordnat för att de nya företagen skall kunna bli bärkraftiga på marknaden.
22. Kommittén betonar att det vid planering av lokala sysselsättningsskapande utvecklingsstrategier är nödvändigt att
- uppmärksamma vikten av att skapa "små nätverk", dvs. bygga upp ett socialt kapital bestående av förbindelser och samarbete mellan de olika lokala aktörer som medverkar i utvecklingsstrategin,
 - sätta in det lokala området i ett globalt sammanhang och då satsa på att bygga upp "stora nätverk", dvs. använda sig av både traditionella och innovativa infrastrukturer.
23. Med tanke på svårigheterna med en definition av tredje sektorn som kan godtas av alla medlemsstater och existerande juridiska, funktionella, ekonomiska och strukturella skillnader, gör Regionkommittén bedömningen att den bästa metoden för att identifiera organisationer inom tredje sektorn är att utgå ifrån respektive medlemsstaters lagstiftning.

24. ReK betonar att man måste ta hänsyn till de olika rättssystemen i medlemsländerna och till varje lands definition av organisationerna inom tredje sektorn. skall satsa på yrkesutbildning och utbildning, viktiga förutsättningar för att höja människors kompetens.
25. Regionkommittén instämmer i att tredje sektorn har den dubbla potentialen att å ena sidan skapa nya arbetstillfällen och öka sysselsättningen genom att utveckla samhällsnyttig verksamhet och å andra sidan även förändra arbetsformer och arbetsorganisation. 32. Man måste komma ihåg att människan och hennes utbildningsprocess är det centrala, även när man utformar nya yrkesutbildningar för att kontinuerligt förbättra utbildningsprocesserna och utveckla aktörerna på utbildningsområdet.
26. Kommittén anser det vara mycket viktigt att skilja mellan å ena sidan tredje sektorns verksamhet och å andra sidan den solidaritet som samhället står för, marknadsekonomi och informella nätverk. Tredje sektorns verksamhet byggs upp nedifrån, utan krav utifrån. 33. Många av dessa problem skulle kunna lösas genom en allmän politik till stöd och nytta för sektorn, särskilt om de lokala myndigheterna uppmärksammar tredje sektorn mer.
27. Regionkommittén anser det vara viktigt att tredje sektorn (den sociala ekonomin) får stöd att skapa och bevara nya arbetstillfällen, särskilt när det gäller grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden (t.ex. funktionshindrade). Om detta skall ske genom olika skattetekniska och finansiella åtgärder, främst startbidrag, avgörs av respektive lands rättssystem. 34. Regionkommittén håller fullständigt med om att de offentliga arbetsförmedlingarna spelar en viktig roll för att matcha efterfrågan och utbudet av arbetskraft.
28. ReK vill påpeka att de frågeställningar som kommissionen tar upp i detta sammanhang, trots att de är relevanta, endast behandlar en del av problematiken, i synnerhet den del som rör det ekonomiska stöd som tredje sektorn behöver för att kunna utvecklas; därför önskar kommittén att man främjar studier av effektiviteten i vissa innovativa lagar som antagits i en del medlemsstater. 35. Kapaciteten att skapa arbetstillfällen skulle kunna ökas markant om de offentliga myndigheterna mer effektivt kunde anpassa utbildningspolitiken efter de lokala behoven genom att det skapas informationsnätverk mellan offentliga organ på lokal, regional och nationell nivå och i samarbete med berörda aktörer i näringsliv och samhälle. Fortbildning av personal är resultatet av en aktiv sysselsättningspolitik. Endast genom att samordna undervisning, fortbildning och arbetsmarknad kan man uppfylla de åtaganden som gjordes under toppmötet i Lissabon om att medlemsstaterna skall öka sin sysselsättningsgrad med tio procentenheter under de närmaste tio åren.
29. När det gäller den tredje sektorns sysselsättningspotential, som sannolikt utnyttjas bäst på lokal nivå, anser Regionkommittén att man bör betona de nya sysselsättningsmöjligheterna, som till exempel lokala tjänster, miljöförvaltning och miljöplanering samt kulturell verksamhet. Man får inte heller försumma att stödja företag i den sociala ekonomin, som utgör ett viktigt och effektivt alternativ för arbetslösa att komma in på arbetsmarknaden. 36. Det finns ingen motsättning mellan lokal förvaltning av arbetsmarknaden och nationella åtgärder för att reglera denna marknad. Det är naturligtvis den nationella och regionala förvaltningens uppgift att sköta om medborgarnas rättigheter och välfärd, medan den lokala nivån är det naturligaste valet för tillämpningen av specifika initiativ. Sedan flera år tillbaka talar man om lokala arbetsmarknader i stället för en enda arbetsmarknad.
30. ReK är medveten om att tredje sektorn genomgår omfattande förändringar och att det behövs större professionalism och bättre kvalitet på tjänsterna, vilket framhålls i kommissionens meddelande. Under den djupgående organisatoriska förändring som pågår ställs den traditionella typen av företagsledning under debatt. Organisationerna trimmas alltmer, liksom medbestämmandet, och därmed också förutsättningarna för att utnyttja de befintliga mänskliga resurserna på bästa sätt. 37. ReK betonar vikten av att undvika onödig lagstiftning på både nationell och lokal nivå.
31. Kommittén är medveten om att tredje sektorn i hög grad utgörs av omsorgsarbete. Det faller sig naturligt att man 38. ReK anser att nyskapande lokala åtgärder inte bara utgör en möjlighet utan även en absolut nödvändighet för att kunna uppfylla målen som fastställdes under toppmötet i Lissabon. Man bör därför ge lokala myndigheter den rättsliga kompetens som krävs för att agera på detta område.

39. Samråden mellan arbetsmarknadens parter är dock avgörande för att kunna utforma och genomföra förvaltningen av arbetsmarknaden på lokal nivå. ReK är medveten om att detta inledande steg bör följas av lokala partnerskapsformer, där olika intressegrupper visar på en gemensam vilja, månar om att föra en dialog och är öppna för flexibla och kreativa initiativ.
40. Endast på detta sätt blir det möjligt att inter文enera på ett positivt sätt och göra den lokala arbetsmarknadssituationen mer flexibel och minska de lokala produktivitetsskillnaderna.
41. Regionkommittén anser att det är av avgörande betydelse att lokala och regionala myndighetsorgan på ett konkret sätt kan delta i utformningen och genomförandet av de nationella handlingsplanerna för sysselsättning. ReK har redan meddelat sin positiva inställning till ett mer aktivt deltagande i sitt yttrande om kommissionens meddelande "Riktlinjer omsätts i praktisk handling: de nationella handlingsplanerna för sysselsättning", där kommittén understryker att den vill spela en aktiv roll både när det gäller rådgivning om de nationella handlingsplanerna för sysselsättning och vid genomförandet av planerna.
42. Alla initiativ som uppmuntrar till partnerskap bör stödjas och främjas. För att öka regionernas utrymme för tillväxt och sysselsättning måste man göra både de offentliga och privata aktörerna på lokal nivå mer medvetna om sitt ansvar, få dem att bli mer aktiva och leta lösningar tillsammans, samtidigt som man skiljer på de olika ansvarsområdena.
43. Med avseende på detta anser Regionkommittén att pilotprojektens resurser bör ökas och att man när pilotprojekten slutförts bör använda en tydlig informationsstrategi för att utvärdera och sprida resultaten. Det är därför nödvändigt att samarbeta med kommunförbunden i medlemsstaterna. Den lokala utvecklingens mervärde ligger i att man samlar in och sprider välfungerande metoder och lösningar, ger tekniskt bistånd och organiserar erfarenhetsutbyte.
- Det viktigaste är vad som sker när man har identifierat bra lösningar, metoder och exempel, dvs. hur man drar nytta av den förvärvade erfarenheten och inrättar instrument och organ (som utvecklingsbyråerna eller kommunförbunden) som främjar kunskapsöverföringen. Det behövs därför stöd för att skapa och förvalta denna typ av mellanhänder. Lika viktigt är det att sprida information som de lokala aktörerna kan utnyttja till sin fördel.
44. ReK påminner om att Europeiska rådet i Wien rekommenderade att man använder reformen av Europeiska socialfonden för att förstärka stödet till sysselsättningsstrategin och utnyttjar det nya mål 3 till att utveckla en fungerande sysselsättningspolitik på lokal nivå. Regionkommittén vill därför betona värdet av detta instrument, som huvudsakligen främjar utbildningsinsatser och innebär en mängd fördelar och handlingsmöjligheter, exempelvis stöd till arbetsförmedlingstjänster, startstöd och utvecklingsstöd till företag, främjande av nya källor till sysselsättning – också inom sektorn för socialt företagande, incitament till en entreprenörskultur bland studenter, etc. Även det nya gemenskapsinitiativet Equal är av avgörande betydelse för möjligheten att skapa partnerskap för lokal utveckling av sysselsättningen, och de lokala och regionala myndigheterna bör bidra till att genomföra och förverkliga detta initiativ.
45. Kommittén konstaterar att det krävs en effektiv samordning på lokal och regional nivå om den europeiska sysselsättningsstrategin verkligen skall lyckas.

Bryssel den 21 september 2000.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT